

**NORA
KOMMUN**

BUDGET 2021

PLANERINGSÅREN 2022–2023

Verksamhetsåret 2021 och planeringsåren 2022 – 2023

Kommunfullmäktige 2020-12-09

Dnr KS2020-265 KF § 118

BUDGET FÖR VERKSAMHETSÅRET 2021 OCH PLANERINGSÅREN 2022–2023

Kommunfullmäktige beslutade budgeten för verksamhetsåret 2021 och dem ekonomiska förutsättningarna för planeringsåren 2022–2023 den 09 december 2020 (DNR KS2020-265 KF § 118). Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) skatteprognos daterad den 1 oktober 2020 för verksamhetsåren 2021–2023, cirkulär 20:39, ligger till grund för kommunens ekonomiska förutsättningar för 2021 och planeringsåren 2022–2023.

Kommunfullmäktige fastställde skattesatsen för 2021 den 11 november 2020. Skattesatsen är oförändrad för 2021 - 22:25 kr (DNR KS2020-455 KF § 106).

Budgetförutsättningarna bygger på 2020 års budgetramar och ett årligt resultatmål på en procent samt förväntad löneökning inklusive arbetsgivaravgiftsförändringar och förväntad hyresökning. Lönervisionsanslaget för 2021 fastställdes till en 2,0 procentig uppräknings av befintliga personalkostnader. Den förväntade lokalkostnadsökningen beräknas till 1,4 procentig uppräknings. I övrigt har vissa aktiviteter prisframskrivits enligt SKR prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Resultatmålet för respektive år är en procent av skatter och bidrag som innebär ett budgetresultat på 7 032 tkr för 2021 och 7 165 tkr för 2022 samt 7 302 tkr för 2023.

Skatteprognosen utgår från 10 755 invånare den 1 november 2020 för budgetåret 2021 samt 10 785 invånare för 2022 och 10 807 invånare för 2023.

Avsatta medel för lönerrevision inklusive arbetsgivaravgiften budgeteras separat på kommunstyrelsen för att fördelas till verksamheterna efter genomförd lönerrevision. Syftet är att ge verksamheterna full kompensation i budgeten för lönerrevisionens effekter.

MAJORITETENS SAMMANFATTNING RÖRANDE VERKSAMHETSÅRET 2021 OCH PLANERINGSÅREN 2022–2023.

Följande text är hämtad från majoritetens budgetförslag för verksamhetsåret 2021 och planeringsåren 2022–2023.

Majoritetens budget bygger på vår gemensamma politiska plattform (bifogad bilaga). I den beskriver vi hur vi på bästa sätt vill möta dagens och morgondagens utmaningar.

Av budgeten framgår vilka verksamheter vi behöver satsa på för att nå våra övergripande mål. Inom vissa områden behöver verksamheten anpassas till en lägre budgetram för att redan nu kunna möta ett tuffare ekonomiskt klimat i framtiden.

Vi arbetar i en ny budgetprocess, som bygger på hur vi på bästa sätt kan ta ansvar för och ge större delaktighet i processen, utifrån ett mer tillitsbaserat förhållningssätt. Till skillnad från tidigare år, där vi har gett generella sparbetning till de olika verksamhetsområdena, fokuserar vi nu i stället på funktioner. Exempel på funktioner är skola, förskola, hemtjänst, särskilt boende mm.

I och med att vi sätter de ekonomiska ramarna på funktionsnivå, ger vi också medarbetare och ledare inom respektive funktion en större möjlighet och ett större ansvar för sin del i det totala budgetarbetet.

Det är i det lokala ledarskapet vi kan uppnå störst utveckling och effektivitet utan att politiken i detalj talar om vad som skall utföras. Det gör vi i de övergripande måldokument som antas av politiken i budgetdokumentet, måldokument som bygger på den politiska plattformens mål och visioner.

Grunden för funktionsramarna ligger i den statistik och i de jämförelser som kan göras i olika sammanhang. Till exempel kan dessa bygga på kostnad per brukare/elev, Kolada ¹⁾, KKik ²⁾, SCB ³⁾, resursfördelningsmodeller, där vi kan se om våra kostnader är allt för höga i jämförelse med ambition, effektivitet och kvalitet samt standardkostnaden ⁴⁾, så kallad faktabaserad ekonomistyrning

Några särskilda satsningar under 2021:

- *Budget i balans*
- *Ny högstadieskola.*
- *Nytt äldreboende*

- Digitaliseringstakten skall öka
- Ökad samverkan med civilsamhället
- Konstgräs
- Fri idrotten på Norvalla
- Utveckling av Biografen

Majoritetens budget innebär att verksamheterna erhåller lönekompensation med tanke på kommande lönerrevision. Förväntade hyresökningar och vissa förväntade prisjusteringar utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som ingår i SKL skatteberäkning. Beslut under 2020 ingår och de generella riktade statsbidragen som fördelas ut till berörda verksamhetsområden. Förändringen av antal barn och elever i berörd åldersintervall kompenseras i budgetförslaget.

Tillskottet för ombyggnad av gator och beläggningsarbete i samband med VA-investeringar innefattar också dagvattenhanteringen. Tillskottet för vägar och gatubelysning omfattar ny- och reinvesteringar.

- 1) Kolada är en jämförelsefunktion mellan kommunernas och regionernas verksamhetskostnader.
- 2) KKiK är ett annat jämförelseverktyg som står för kommunernas kvalitet i korthet.
- 3) SCB är statistiska centralbyrån, statistik underlag för samhällsutveckling mm.
- 4) Standardkostnad är den skatteintäkt som riktas till viss verksamhet så att samma ekonomiska förutsättningar gäller för Sveriges kommuner.

DRIFTBUDGET 2021 OCH PLANERINGSÅREN 2022–2023

KOMMUNINVÅNARE 1 NOVEMBER ÅRET INNAN SKR:s CIRKULÄR 20:39 - DATERAD 2020-10-01 DRIFTBUDGETEN UPPSTÄLLD SOM RESULTRÄKNING	10 755 Inv. DRIFTEN ÅR 2021	10 785 Inv. DRIFTEN ÅR 2022	10 807 Inv. DRIFTEN ÅR 2023
Verksamhetens intäkter utifrån aktuell budget 2020	-82 898 tkr	-87 372 tkr	-87 841 tkr
Verksamhetens kostnader utifrån aktuell budget 2020	749 555 tkr	749 612 tkr	751 168 tkr
Effektiviserings- och reduceringskrav	-811 tkr	-7 742 tkr	-17 634 tkr
Riktade generella statsbidrag	10 tkr	312 tkr	319 tkr
Avskrivningar	19 115 tkr	23 046 tkr	23 955 tkr
PRISFRAMSKRIVNING - SKR PRISINDEX FÖR KOMMUNAL VERKSAMHET			
Lönerrevision	8 993 tkr	18 624 tkr	28 458 tkr
Lokalkostnad	761 tkr	1 753 tkr	2 931 tkr
Nerikes brandkår inklusive riktat generellt statsbidrag (47 tkr)	201 tkr	346 tkr	464 tkr
Samhällsbyggnadsnämnden	73 tkr	167 tkr	284 tkr
Samhällsbyggnadsförbundet avser bara lönerrevision	155 tkr	231 tkr	506 tkr
Transport - Färdtjänst, skolskjutsar		315 tkr	689 tkr
Revision	11 tkr	23 tkr	36 tkr
Institutionsvård, vårdplatser etc.	124 tkr	285 tkr	477 tkr
Interkommunala ersättningar		1 157 tkr	2 531 tkr
Livsmedel	133 tkr	307 tkr	514 tkr
FÖRVÄNTAD BARN- OCH ELEVFÖRÄNDRINGAR SAMT OMSORGSBEHOV			
Förskoleplats	617 tkr	1 973 tkr	1 603 tkr
Grundskoleplats	1 158 tkr	3 295 tkr	4 542 tkr
Fritidshemsplats	119 tkr	343 tkr	501 tkr
Gymnasieplats	-1 258 tkr	229 tkr	3 430 tkr
Omsorgsbehov inom hemtjänst och särskilt boende		2 600 tkr	3 872 tkr
DRIFTBUDGETRAMSKOMPLETTERINGAR			
Järnboås förskola/skola - Åtgärder utifrån utredning	500 tkr	500 tkr	500 tkr
Påbörjad process rörande reduktion av skolan och IFO	-1 700 tkr	-3 400 tkr	-3 400 tkr
Försäljning av tomter		-1 000 tkr	
Lingårdens förskola - Ventilation (Föreläggande)	46 tkr	46 tkr	46 tkr
IT satsningar inom verksamheterna	1 300 tkr	1 300 tkr	1 300 tkr
Uppgradering Public 360	400 tkr		
Surfplattor till förtroendevalda	278 tkr	278 tkr	278 tkr
Heltidsresan - Systemstöd	240 tkr	161 tkr	161 tkr
Komplettering till ishallen	57 tkr	57 tkr	57 tkr
Renovering av Trängbo Camping	12 tkr	37 tkr	37 tkr
Utvändig målning av Strandhuset/Göthlinska	33 tkr	33 tkr	33 tkr

DRIFTBUDGETEN UPPSTÄLLD SOM RESULTRÄKNING	ÅR 2021	ÅR 2022	ÅR 2023
DRIFTBUDGETRAMSKOMPLETTERINGAR			
Handikappanpassningsåtgärder	30 tkr	30 tkr	30 tkr
Driftkostnader för krisberedning	60 tkr	60 tkr	60 tkr
Kommunala bryggor		12 tkr	18 tkr
Energiåtgärder	33 tkr	66 tkr	99 tkr
Alntorps Ö - nuläge och framtid	190 tkr	190 tkr	190 tkr
Konungastollen	12 tkr	12 tkr	12 tkr
Lokalvårdsutrustning	92 tkr		
Utökad lokalvård	91 tkr	91 tkr	91 tkr
Reinvestering av gator samt beläggningsarbete	289 tkr	634 tkr	979 tkr
Dagvattenhantering efter VA-investering	23 tkr	46 tkr	69 tkr
Reinvesteringar i vägar och gatubelysning	99 tkr	204 tkr	331 tkr
Renovering av broar	48 tkr	96 tkr	241 tkr
Cirkulationsplats ICA	260 tkr	260 tkr	260 tkr
Tak på befintliga sandfickor	21 tkr	42 tkr	63 tkr
Tillgänglighetsanpassning - Infrastruktur	35 tkr	81 tkr	127 tkr
Trafiksäkerhetsåtgärder	40 tkr	80 tkr	126 tkr
Underhåll av vägar i Gyttorp	312 tkr	312 tkr	312 tkr
Övertagande av gatubelysning - Lillsjöns vägsamfällighet	10 tkr	10 tkr	10 tkr
Utveckling av Skolparken	6 tkr	49 tkr	82 tkr
Blomstrande Nora med bieffekt	16 tkr	16 tkr	16 tkr
Allmänna parkinvesteringar	32 tkr	84 tkr	129 tkr
Förlängning strandpromenaden - Stensnäs etapp 1–3	35 tkr	103 tkr	172 tkr
Förlängning av Åpromenaden - Stenvalvsbron till kärlekstigen	7 tkr	55 tkr	111 tkr
Lekplatser - Haga och skolparken	57 tkr	77 tkr	134 tkr
Väderskydd Naturskolan, Fibbetorp och Norvalla	10 tkr	20 tkr	20 tkr
Renovering av staket	17 tkr	17 tkr	17 tkr
Alntorps Ö		80 tkr	61 tkr
Fruktallé		31 tkr	31 tkr
Strandpromenaden - Strandskoningen		58 tkr	58 tkr
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	699 049 tkr	710 332 tkr	723 666 tkr
Skatteintäkter	-498 318 tkr	-515 967 tkr	-536 176 tkr
Generella statsbidrag och utjämning inklusive tillskottet 7 och 3,5 miljarder	-200 731 tkr	-196 348 tkr	-189 824 tkr
Tillskott äldreomsorgen - Permanent (Intäkten är osäker i dagsläget)	-4 157 tkr	-4 157 tkr	-4 157 tkr
Tillskott äldreomsorgslyft (Intäkten är osäker i dagsläget)	-1 766 tkr		
Mellankommunala utjämningen	-719 tkr	-719 tkr	-719 tkr
VERKSAMHETENS RESULTAT	-6 642 tkr	-6 859 tkr	-7 210 tkr
Finansiella intäkter	-2 031 tkr	-2 031 tkr	-2 031 tkr
Finansiella kostnader	1 641 tkr	1 725 tkr	1 939 tkr
RESLUTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	-7 032 tkr	-7 165 tkr	-7 302 tkr
BUDGETERAT RESULTAT	-7 032 tkr	-7 165 tkr	-7 302 tkr

INVESTERINGSBUDGET 2021 OCH PLANERINGSÅREN 2022–2023

Kommunen har begränsat låneutrymme samt begränsningar i finansiering av driftkostnadsökning i samband med nya investeringar, men inte där VA-kollektivet svarar för finansieringen. Där är begränsningen i likviditet/låneutrymmet.

Investeringsnivån bör inte överstiga dem likvida medel som kommunen varje år genererar i form av avskrivningar och årets resultat minskat med amorteringar. I annat fall måste kommunen låna kapital till investeringar. Kapitalkostnader är den årliga finansiella ersättningen från verksamheten till kommunens finansförvaltning för dem medel som verksamheten avsatt till investeringar. Kommunen använder nominell metod vid beräkning av kapitalkostnader. Metoden innebär att intern ränta beräknas på kvarvarande värde på anläggningarna (bokfört värde) och att avskrivning sker med samma belopp varje år under anläggningens livslängd. Kommunen börjar med avskrivningar halvårsvis efter att investeringen har skett.

Internräntan uppgår till 1,25 procent för 2021, i enlighet med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) rekommendationer (Cirkulär 20:07). SKR:s internräntekommitté fastställer förslag till internränta årligen, senast i februari månad året innan aktuellt budgetår. En tanke är att internräntan ska vara förhållandevis stabil, varför internräntan noteras i steg om 0,25 procentenheter. Huvudsakliga underlaget för internräntan är data urtagna ur KI Finans skulddatabas vid årsskiftet året före aktuellt år. Från denna källa erhålls aktuell lånekostnad för merparten av kommunsektorns skuld, samt genom en simulering även lånekostnaden i sektorn vid nästkommande årsskifte. Som kompletterande input används även information angående övrig praxis i sektorn samt övrig relevant information.

INVESTERINGSBUDGETEN	ÅR 2021	ÅR 2022	ÅR 2023
PÅGÅENDE INVESTERINGAR SOM BESLUTATS TIDIGARE			
Reinvestering verksamheterna	5 500 tkr	5 500 tkr	5 500 tkr
Klimatklivet	858 tkr		
Konstgräs		2 334 tkr	
Reningsverket	103 000 tkr	17 000 tkr	
Reservvattenledningen	6 000 tkr	8 400 tkr	
BESLUTADE INVESTERINGAR 2021 OCH PLANERADE 2022–2023			
Lingårdens förskola -Ventilation (Föreläggande)	400 tkr		
Komplettering till ishallen	827 tkr		
Renovering av Trängbo Camping	140 tkr	300 tkr	
Utvändig målning av Strandhuset/Göthlinska	400 tkr		
Kommunala bryggor		100 tkr	150 tkr
Energiåtgärder	100 tkr	100 tkr	100 tkr
Alntorps Ö - nuläge och framtid	430 tkr		
Konungastollen	100 tkr		
Reinvestering av gator samt belägningsarbete	2 500 tkr	3 000 tkr	3 000 tkr
Dagvattenhantering efter VA-investering	200 tkr	200 tkr	200 tkr
Reinvesteringar i vägar och gatubelysning	1 800 tkr	1 900 tkr	2 300 tkr
Renovering av broar	1 000 tkr	1 000 tkr	3 000 tkr
Cirkulationsplats ICA	4 000 tkr		
Tak på befintliga sandfickor	250 tkr	250 tkr	250 tkr
Tillgänglighetsanpassning - Infrastruktur	300 tkr	400 tkr	400 tkr
Trafiksäkerhetsåtgärder	350 tkr	350 tkr	400 tkr
Utveckling av Skolparken	50 tkr	500 tkr	500 tkr
Blomstrande Nora med bieffekt	50 tkr		
Allmänna parkinvesteringar	280 tkr	280 tkr	300 tkr
Förlängning strandpromenaden - Stensnäs etapp 1–3	520 tkr	540 tkr	600 tkr
Förlängning av Åpromenaden - Stenvalvsbron till kärlekstigen	100 tkr	500 tkr	700 tkr
Lekplatser - Haga och skolparken	700 tkr		700 tkr
Väderskydd Naturskolan, Fibbetorp och Norvalla	100 tkr		
Renovering av staket	150 tkr		
Alntorps Ö			100 tkr
Fruktallé		100 tkr	
Strandpromenaden - Strandskonungen		500 tkr	
Mindre ledningsarbete - Självkostnad via VA-kollektivet	5 000 tkr	5 000 tkr	5 000 tkr
Mindre VA-anläggningar - Självkostnad via VA-kollektivet	800 tkr	800 tkr	800 tkr
SUMMA INVESTERINGAR	135 905 tkr	49 054 tkr	24 000 tkr

BESLUTADE ATT-SATSER

Kommunfullmäktige beslutade följande att-satser i samband med antagande av budget 2021 och planeringsåren 2022–2023.

- Att kommunstyrelsen redovisar effektiviseringsförslag för perioden 2021–2023.
- Att föreslagna budgetramförändringar antas för 2021 och planeringsåren 2022–2023.
- Att resultatet ska vara positivt för 2021 och uppgå till 1,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (skatter och bidrag).
- Att årets investeringar och amorteringar under treårsperioden ska finansieras med egna medel.
- Att verksamhetens nettokostnad ska understiga 100 procent av skatter och bidrag.
- Att godkänna förslaget till allmänna regler för den ekonomiska planeringen.
- Att inte indexreglera tomtpriserna för 2021.

- Att ombudgeteringar mellan verksamhetsområdena beslutas av kommunstyrelsen.
- Att ombudgeteringar mellan investeringsbudgeten och driftbudgeten beslutas av kommunfullmäktige.
- Att ny budgetprocess antas att gälla från och med 2022 och framåt.
- Att 5 tkr avsätts i utbildningsanslag till vardera parti i kommunfullmäktig, totalt 50 tkr.

Allmänna regler för den ekonomiska planeringen

I kommunallagen kapitel 8 § 5 regleras balanskravet. Det innebär att kommuner och regioner ska ha en ekonomi i balans, vilket innebär att varje års intäkt ska överstiga dess kostnader. Skulle kommunen redovisa ett negativt resultat ska det egna kapitalet återställas inom en treårsperiod, det vill säga motsvarande överskott redovisas senast år tre efter räkenskapsåret.

Balanskravet är ett minimikrav och ska ses som ett led i att uppnå god ekonomisk hushållning. För att nå och behålla en god ekonomi, och därmed handlingsfrihet, krävs långsiktighet i den ekonomiska planeringen. Ett steg i den riktningen är att uppnå kommunens finansiella mål.

Finansiella mål

För att dels uppfylla balanskravet och dels uppnå en sund och långsiktig ekonomi ska följande finansiella mål eftersträvas:

- Att resultatet ska vara positivt och uppgå till minst 1,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (skatter och bidrag).
- Att årets investeringar och amorteringar ska, under treårsperioden, finansieras av egna medel.
- Att verksamhetens nettokostnad ska understiga 100 procent av skatter och bidrag.

Allmänna regler

Driftbudgeten för 2021 på funktionsnivå fastställs i samband med antagande av kommunstyrelsens internbudget. Vilket innebär att respektive funktionsområde erhåller en budgetram grundat på beslutad budget 2021 och planeringsåren 2022–2023. Kommunstyrelsen ska snarast efter kommunfullmäktiges beslut fastställa internbudgeten på funktionsnivå. Kommunstyrelsen ansvarar vidare för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställer.

Ombudgeteringar inom respektive verksamhetsområde som berör antagna resursfördelningsmodeller beslutas av respektive verksamhetsområdeschef i och med införande av resursfördelningsmodeller. Ombudgeteringar mellan verksamhetsområdena beslutas av kommunstyrelsen. Ombudgeteringar mellan investeringsbudgeten och driftbudgeten beslutas av kommunfullmäktige.

Anslagsbindningen i investeringsbudgeten 2021 är knuten till enskilda investeringsprojekt och ansvar. Detta innebär ansvar för dess tids- och programmässiga genomförande samt att projektet finansieras inom tilldelat anslag. Innan projekt (investeringar) påbörjas eller inköp vidtas ska startrapport upprättas och godkännas av kommunstyrelsen och delges kommunfullmäktige. Avslutsrapport med ekonomichefs kommentar ska delges kommunfullmäktige.

Ekonomisk uppföljning

Kommunens räkenskaper ska årligen sammanställas i ett delårs- och årsbokslut som uppfyller kravet på god redovisningssed och visar ett rättvisande resultat, en rättvisande ställning samt i övrigt lämnar analyser av viktiga händelser i verksamheterna.

Delårsbokslut: Balansdagen är den 31 augusti och ska upprättas av kommunstyrelsen med redovisning över såväl redovisningsperioden som prognos för helåret. Rapporten ska föreläggas kommunfullmäktige senast två månader efter balansdagen. Vid negativa avvikelser ska det redovisas vilka åtgärder med konsekvensbeskrivningar som behöver vidtas för att verksamheten ska kunna finansieras inom tilldelad budgetram. Särskilda anvisningar inför delårsrapporten lämnas av ekonomiavdelningen.

Årsbokslut: Balansdagen är 31 december och ska lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt, senast april månad året efter det år som redovisningen omfattar. Särskilda anvisningar inför bokslutet lämnas av ekonomiavdelningen. Efterfrågad information som ska redovisas delas upp i följande rubriker:

Händelser under året

Verksamhetsområdescheferna ska kommentera funktionernas utveckling under året/perioden och om verksamheten haft särskilda händelse som bör uppmärksammas. Samt kommentera hur dem beslutade målen har uppfyllts och indikatorernas utveckling.

Ekonomiinformation

Verksamhetsområdescheferna ska ge en sammanfattande information över respektive funktions budgetavvikelser och om åtgärder har gjorts för att få budgeten i balans.

Framtiden

Verksamhetsområdescheferna ska ge en sammanfattande information över respektive funktions framtid.

Kommunens bolag ska också redovisa motsvarande verksamhetsberättelse till kommunen. På sikt måste också Samhällsbyggnadsförbundet ingå i den sammanställda redovisningen.

För samtliga funktionsområden ska det finnas ansvariga befattningshavare och ersättare (attestanter) med uppgift att fortlöpande följa såväl kostnads- och intäktsutvecklingen som det verksamhetsmässiga utfallet inom sitt område. Verksamhetsområdeschef ansvarar för ekonomi- och måluppföljningen. Ekonomiavdelningen tillsammans med budgetansvariga svarar för det ekonomiska underlaget.

Utöver delårs- och årsbokslut genomför ekonomiavdelningen tre ekonomirapporter under året som redovisar den ekonomiska situationen för respektive period. **Ekonomirapport 1** utgår från bokförda kostnader och intäkter till och med april månad, där helårsprognosen redovisar ekonomiska tendenser på funktionsnivå. **Ekonomirapport 2** som tillkommit på grund av att delårsbokslutet har sin balansdag den 31 augusti och rapporten omfattar bokförda kostnader och intäkter till och med juli månad. Helårsprognosen i rapporten omfattar bokförda och förväntade kostnader och intäkter för året. **Ekonomirapport 3** omfattar bokförda kostnader och intäkter till och med oktober månad samt en helårsprognos.

Dessa rapporter tas fram tillsammans med budgetansvarig som har en genomgång med berörd controllers som sammanfattar ekonomiinformationen i rapporten.

Finansiering

Kommunstyrelsen ansvarar för finansiering av kommunens verksamhet det vill säga upplåning, likviditet med mera. Avtal om leasing får endast beslutas av ekonomichefen. För dem medel som tas i anspråk för investeringar ska betalas en intern ränta om 1,25 procent för 2021. Räntan beräknas på anläggningstillgångens bokförda värde. Nämnderna påförs också en kostnad för avskrivningar av anläggningstillgångar som ska spegla den värdeminskning som sker på grund av förslitning av tillgångarna.

Avgiftsfinansiering

Kommunens kostnader för avfallsverksamheten, vatten- och avloppsverksamheten ska i sin helhet täckas av avgifter från abonnenterna.

VISION OCH ÖVERGRIPANDE MÅL

Nora kommuns vision

Nora är regionens mest attraktiva boendekommun med 13 000 invånare 2030.

Nora kommuns övergripande mål

Förklaring till indikatorer för Nöjd Kund Index (NKI) 0–100 hämtas från SCB via Kolada - Bedömning är ju högre värde desto bättre värdesätts kommunen. Förklaring till indikatorer för Medborgarundersökningens indextal som tillika är betygsindex. Allt under 40 i indextal klassas som "inte godkämt" i undersökningen. "Nöjd" går vid 55 och 75 eller högre tolkas som "mycket nöjd".

Hållbarhet

Långsiktigt hållbar ekologisk, social och ekonomisk utveckling, präglad ansvarsfull hushållning och varsamt bruk av naturen samt av mänskliga och materiella resurser.

- Nora kommuns verksamhet är klimatsmart.
- Nora har en positiv befolkningstillväxt och en gynnsam befolkningsstruktur.
- En ansvarsfull ekonomisk hushållning som skapar utrymme för utvecklingsreformer.
- En offensiv och ansvarstagande strategi som säkerställer att nödvändiga nyinvesteringar genomförs.

Indikatorer för hållbarhet

Hållbarhet	ÅR 2021
Nora kommuns verksamhet är klimatsmart.	Målvärde
Slutanvändning energi inom offentlig verksamhet inom det geografiska området, MWh/invånare (Kolada)	0,8
Kommunorganisationens andel miljöbilar av totala antal bilar ska öka (Kolada - KKIK)	45,0%
Kommunens hantering och återvinningen av hushållsavfall ska bli mer effektiv (Kolada)	45,0%
Andelen inköpta ekologiska livsmedel ska öka (Kolada - KKIK)	30,0%
Nora har en positiv befolkningstillväxt och en gynnsam befolkningsstruktur.	Målvärde
Nora kommuns befolkningstillväxt ska öka	11 000 inv.
Andelen av invånare som får försörjningsstöd ska minska (Kolada)	5,0%
Antalet färdigställda bostäder, Småhus i kommunen ska öka, Antal/1 000 invånare (Kolada) via NoraBostäder AB	1,1
Antal färdigställda lägenheter i nybyggda småhus (SCB) via NoraBostäder AB	12
En ansvarsfull ekonomisk hushållning som skapar utrymme för utvecklingsreformer.	Målvärde
Det finansiella målet ska vara 1,0 procent över en rullande 3-årsperiod i förhållande till skatter och bidrag (Ekonomi)	1,00%
Verksamhetens nettokostnad ska understiga 100 procent av skatter och bidrag (Ekonomi)	< 100 %
En offensiv och ansvarstagande strategi som säkerställer att nödvändiga nyinvesteringar genomförs.	Målvärde
Planberedskap för nya bostäder som kan byggas med stöd av gällande detaljplaner ska öka, Antal/1 000 invånare (Kolada)	18,6
Planberedskap för nya bostäder som kan byggas med stöd av gällande detaljplaner ska öka. Grov omräkning av ovan i antal bostäder	200

Livskvalitet

Hög livskvalitet för alla som bor, arbetar och studerar i Nora kommun. Den består av omtanke, delaktighet, god service, meningsfull fritid och möjligheter till livslångt lärande och sysselsättning.

- Noras invånare har tillgång till goda kommunikationsmöjligheter.
- Noras invånare har en rik tillgång till kulturutbud, fritidsaktiviteter och naturupplevelser.
- Nora kommun erbjuder en god och tillgänglig kommunal service för alla Norabor.
- Nora kommuns invånare upplever att de har ett stort inflytande.

Indikatorer för livskvalitet

Livskvalitet	ÅR 2021
Noras invånare har tillgång till goda kommunikationsmöjligheter.	Målvärde
Andelen som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s ska öka (Kolada)	80,0%
Nora invånare har en rik tillgång till kulturutbud, fritidsaktiviteter och naturupplevelser.	Målvärde
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7–20 år Män (Kolada)	30
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7–20 år Kvinnor (Kolada)	30
Lån från kommunala bibliotek. Antal lån per kommuninvånare totalt (Kolada)	8,0
Nora kommun erbjuder en god och tillgänglig kommunal service för alla Norabor.	Målvärde
Andelen brukare som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende ska öka (Kolada - KKIK)	85,0%
Andelen brukare som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst ska öka (Kolada - KKIK)	95,0%
Antal vårdare som besöker en brukare med hemtjänst ska minska (Kolada) medelvärde	12
Andel elever i år 9 som är nöjda med sin skola som helhet ska öka (Kolada - KKIK)	65,0%
Andel elever i år 9 som känner sig trygga i skolan ska öka (Kolada)	85,0%
Elever i år 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen - Kolada)	215,0
Elever i år 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (16 ämnen - Kolada)	205,0
Andelen elever i år 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun ska öka (Kolada)	80,0%
Nora kommuns invånare upplever att de har ett stort inflytande.	Målvärde
Medborgarnas möjligheter att delta i kommunens utveckling ska öka (Medborgarundersökningen 2018 och 2016 - Indextal)	55
Medborgarnas upplevelse av att de har insyn och inflytande över kommunens verksamhet ska öka (Medborgarundersökningen 2018 och 2016 - Indextal)	55

Attraktivitet

Livskraftigt näringsliv och attraktiv arbetsmarknad, fina boendemiljöer, goda kommunikationer, ett rikt utbud av kultur-, fritids- och naturupplevelser samt turism året runt i ständig utveckling. Nora kommun är en god och attraktiv arbetsgivare.

- Nora kommun erbjuder attraktiva boendemiljöer och besöksmiljöer.
- Kommunen har ett livskraftigt näringsliv och en god arbetsmarknad.
- Nora kommun är välkomnande och trygg.
- Kommunens invånare är stolta och har en stark tro på framtiden.

Indikatorer för attraktivitet

Attraktivitet	ÅR 2021
Nora kommun erbjuder attraktiva boendemiljöer och besöksmiljöer.	Målvärde
Mätningen i BästAttBo är en ranking i förhållande till Sveriges kommuner som ska förbättras	100
Kommunen har ett livskraftigt näringsliv och en god arbetsmarknad.	Målvärde
Andelen nya företag, inklusive kommunägda företag, per 1 000 invånare i åldern 16 - 64 år i kommunen ska öka (Ekonomifakta)	1,0%
Kommunen ska genomföra företagsbesök med förtroendevalda (Antal företagsbesök under ett år)	30
Kommunens information om serviceområdet för företagen ska förbättras (Nöjd Kund Index 0–100 - Kolada)	70
Kommunens ranking som görs av Svenskt Näringsliv ska förbättras (Nöjd Kund Index 0–100 - Kolada)	70
Den totala sjukfrånvaron för anställda inom Nora kommun ska minska (Kolada)	5,0%
Andelen heltidsarbetande av de anställda inom Nora kommun ska öka (Kolada)	60,0%
Nora kommun är välkomnande och trygg.	Målvärde
Medborgarnas syn på sin kommun som en god plats att bo och leva på ska öka (Medborgarundersökningen 2018 och 2016 - Indextal)	70
Kommunens invånare är stolta och har en stark tro på framtiden.	Målvärde
Medborgare som kan rekommendera vänner och bekanta att flytta till Nora ska öka (Medborgarundersökningen 2018 och 2016 - indextal)	70

RESULTATRÄKNING

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) skatteprognos, cirkulär 20:39 daterat den 1 oktober 2020 är grunden till kommunens verksamhetsbudget 2021 och planeringsåren för 2022–2023.

RESULTABUDGET	BUDGET ÅR 2021	PLANÅR ÅR 2022	PLANÅR ÅR 2023
Intäkter	82 898 tkr	87 372 tkr	87 841 tkr
Kostnader	-763 643 tkr	-782 400 tkr	-805 186 tkr
Effektiviseringskrav	811 tkr	7 742 tkr	17 634 tkr
Avskrivningar	-19 115 tkr	-23 046 tkr	-23 955 tkr
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-699 049 tkr	-710 332 tkr	-723 666 tkr
Skatteintäkter	498 318 tkr	515 967 tkr	536 176 tkr
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	207 373 tkr	201 224 tkr	194 700 tkr
VERKSAMHETENS RESULTAT	6 642 tkr	6 859 tkr	7 210 tkr
Finansiella intäkter	2 031 tkr	2 031 tkr	2 031 tkr
Finansiella kostnader	-1 641 tkr	-1 725 tkr	-1 939 tkr
RESULTAT	7 032 tkr	7 165 tkr	7 302 tkr

Resultat i procent av skatteintäkter 1,00% 1,00% 1,00%

Verksamhetens kostnader och intäkter

Resultaträkningen bygger på 2020 års budgetram och antagna budgetramförändringar för åren 2021–2023. I verksamhetens budgeterade kostnader och intäkter (nettokostnad) ingår återstående effektiviseringskravet om totalt 17 634 tkr som ska ge full effekt inför verksamhetsåret 2023. I verksamhetens nettokostnad ingår kommunens förväntade pensionskostnader inklusive särskild löneskatt, semesterlöneskuldens förändringar och verksamheternas förväntade kostnader och intäkter. Arbetsgivaravgiften ingår i beräkningsunderlaget med 40,15 procent.

Avskrivningar

För 2021 beräknas avskrivningarna på kommunens anläggningar uppgå till 19 115 tkr och grundas på tidigare och årets beslutade investeringar. Avskrivningar sker på anskaffningsvärdet av en anläggningstillgång och påbörjas halvårsvis efter det att investeringen slutförts. Fastighetsinvesteringarna görs av Nora Fastigheter AB, inventarieinköp och andra mindre investeringar görs av kommunen. Större övergripande investeringar fastslås av kommunfullmäktige.

Skatter och bidrag

Skattesatsen för allmän kommunalskatt uppgår i beräkningen till 22,25 procent per skattekrone. Enligt SKR skatteprognosberäkning kommer kommunen att erhålla 705 691 tkr i skatteintäkter, generella statsbidrag samt utjämningen (skatter och bidrag) för 2021.

Finansnetto

Förväntade finansnetto grundas på förväntade ränteintäkter och borgensavgift samt räntekostnader för pensionsskulden.

Årets resultat

Ett av kommunens finansiella mål för 2021 är att årsresultatet ska motsvara 1,0 procent (7 032 tkr) av skatter och bidrag.

BALANSRÄKNING

Balansräkningen visar på kommunens tillgångar och skulder vid ett givet tillfälle. Budget och plankolumnerna bygger främst på ett förväntat resultat som redovisas i resultaträkningen samt på den antagna investeringsbudgeten för 2021 och investeringsplan för 2022–2023. I balansräkningen framkommer det att kommunens likvida medel minskar för att delfinansiera investeringen, avloppsreningsverket och att kommunen måste låna likvida medel för att för att finansiera den samma. Målsättningen är att ha likvida tillgångar motsvarande två månaders löneutbetalningar.

BALANSBUDGET	BUDGET ÅR 2021	PLANÅR ÅR 2022	PLANÅR ÅR 2023
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	329 378 tkr	355 001 tkr	354 859 tkr
Maskiner och inventarier	20 155 tkr	20 609 tkr	20 860 tkr
Förbättringsutgifter på annans fastighet	481 tkr	411 tkr	348 tkr
Pågående investeringar	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Finansiella anläggningstillgångar	75 468 tkr	75 468 tkr	75 468 tkr
Summa anläggningstillgångar	425 482 tkr	451 489 tkr	451 535 tkr
Omsättningstillgångar			
Förråd	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Fordringar	35 000 tkr	35 000 tkr	35 000 tkr
Likvida medel	81 657 tkr	67 469 tkr	78 748 tkr
Summa omsättningstillgångar	116 657 tkr	102 469 tkr	113 748 tkr
SUMMA TILLGÅNGAR	542 139 tkr	553 958 tkr	565 283 tkr
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Årets resultat	7 032 tkr	7 165 tkr	7 302 tkr
Resultatutjämningsreserv	7 000 tkr	7 000 tkr	7 000 tkr
Övrigt eget kapital	241 300 tkr	248 332 tkr	255 497 tkr
Summa eget kapital	255 332 tkr	262 497 tkr	269 799 tkr
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	68 634 tkr	73 289 tkr	77 311 tkr
Skulder			
Långfristiga skulder	90 000 tkr	90 000 tkr	90 000 tkr
Kortfristiga skulder	128 173 tkr	128 172 tkr	128 173 tkr
Summa avsättningar och skulder	286 807 tkr	291 461 tkr	295 484 tkr
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	542 139 tkr	553 958 tkr	565 283 tkr

PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER

Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar	223 766 tkr	212 637 tkr	204 250 tkr
Övriga ansvarsförbindelser - Borgensåtaganden	594 746 tkr	594 587 tkr	594 427 tkr

FINANSIERINGSANALYS

Finansieringsanalysen visar kommunens förväntade likviditetsförändring. Det är viktigt med tillgång till likvida medel för bland annat att kunna betala ut löner vid månadsskiftena utan att behöva utnyttja checkkrediten samt till att finansiera mesta delen av investeringsutgifterna för inventarier och infrastruktur med egna medel. Analysen visar på att kommunen har behov att låna likvida medel 2021. Totalt för perioden förväntas kommunen uppta nya lån på 90 000 tkr.

FINANSIERINGSANALYS	BUDGET ÅR 2021	PLANÅR ÅR 2022	PLANÅR ÅR 2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelseresultat före finansiella poster	-699 049 tkr	-710 332 tkr	-723 666 tkr
Avskrivningar	19 115 tkr	23 046 tkr	23 955 tkr
Övriga ej likviditetspåverkande poster	1 415 tkr	4 655 tkr	4 022 tkr
Delsumma	-678 519 tkr	-682 631 tkr	-695 689 tkr
Erhållen ränta	2 031 tkr	2 031 tkr	2 031 tkr
Erlagd ränta	-1 641 tkr	-1 725 tkr	-1 939 tkr
Skatteintäkter och statsbidrag	705 691 tkr	717 191 tkr	730 876 tkr
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN	27 562 tkr	34 866 tkr	35 279 tkr

INVESTERINGSVERKSAMHETEN

Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-135 905 tkr	-49 054 tkr	-24 000 tkr
Sålda materiella anläggningstillgångar	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Amortering av finansiella anläggningstillgångar	0 tkr	0 tkr	0 tkr
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-135 905 tkr	-49 054 tkr	-24 000 tkr

FINANSIERINGSVERKSAMHETEN

Upptagna lån	90 000 tkr	0 tkr	0 tkr
Amortering av skuld	0 tkr	0 tkr	0 tkr
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	90 000 tkr	0 tkr	0 tkr

ÅRETS KASSAFLÖDE

-18 343 tkr -14 188 tkr 11 279 tkr

<i>Likvida medel vid årets början</i>	100 000 tkr	81 657 tkr	67 469 tkr
<i>Likvida medel vid årets slut</i>	81 657 tkr	67 469 tkr	78 748 tkr

FINANSIELLA NYCKELTAL

NYCKELTAL	ÅR 2021	ÅR 2022	ÅR 2023
Verksamhetens andel av skatteintäkter	99,0 %	99,0 %	99,0 %
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens nettokostnader	0,9 %	0,9 %	0,9 %
Soliditet inklusive hela pensionsskulden	5,8 %	9,0 %	11,6 %
Kassalikviditet	91,0 %	79,9 %	88,7 %
Finansiella nettotillgångar/verksamhets kostnader	-3,4 %	-5,2 %	-3,7 %

Verksamhetens andel av skatteintäkter

En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Ett mått på denna balans är nettokostnadsandelen, som innebär att samtliga löpande kostnader inklusive finansnetto relateras till kommunens skatteintäkter. Redovisas en nettokostnadsandel under 100 procent, har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. När kommunen en nettokostnadsandel på 98 procent eller lägre över en längre tidsperiod brukar detta betraktas som god ekonomisk hushållning. Resultat ingår en förväntad effektivisering av verksamheterna för perioden.

Resultat före extraordinära poster

Ett annat mått på balansen mellan de löpande intäkterna och kostnaderna är resultat före extraordinära poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande till verksamhetens nettokostnader ligga runt två procent över en längre tidsperiod. Detta för att kommunen ska kunna behålla sin kort- och långsiktiga handlingsberedskap samt att kunna finansiera inventarier och infrastruktur med egna medel.

Soliditet inklusive hela pensionsskulden

Soliditet (eget kapital i förhållande till totala tillgångar) beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme har kommunen.

Kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Måttet räknas fram genom att likvida medel och kortfristiga fordringar divideras med kortfristiga skulder.

Finansiella nettotillgångar

Omfattar alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt (omsättningstillgångar + långfristiga fordringar + långfristiga placeringar – kortfristiga - långfristiga skulder). Måttet divideras med verksamhetens kostnader. Måttet speglar en tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmåten och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medel-lång betalningsberedskap”.

Politisk plattform för Nora kommun, 2019–2022

Vision och övergripande målområden

Det är med stolthet vi inom Socialdemokraterna, Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna tillsammans tar ansvar för att Nora kommun på bästa tänkbara sätt ska möta dagens och morgondagens utmaningar. Nora är en välkomnande kommun med nära till allt; service, naturen, kulturen och med ett rikt föreningsliv. Vi kommer att göra vårt yttersta för att Nora ska bli klimatsmart, hoppfullt och tryggt där varje medborgare upplever sig som en ambassadör.

Vår plattform kopplar till *Vision Nora som regionens mest attraktiva boendekommun* med de övergripande målområden som där finns:

Hållbarhet – långsiktigt hållbar ekologisk, social och ekonomisk utveckling, präglad av ansvarsfull hushållning och varsamt bruk av naturen samt av mänskliga och materiella resurser.

Livskvalitet – hög livskvalitet för alla som bor, arbetar och studerar i Nora kommun. Den består av omtanke, delaktighet, god service, meningsfull fritid och möjligheter till ett livslångt lärande och sysselsättning.

Attraktivitet – med livskraftigt näringsliv och attraktiv arbetsmarknad, fina boendemiljöer, goda kommunikationer, ett rikt utbud av kultur-, fritids- och naturupplevelser samt turism året runt i ständigt utveckling. Nora kommun är en god och attraktiv arbetsgivare.

Ansvar för framtiden

Hållbar utveckling

Nora kommun ska så långt möjligt sträva efter FN:s globala mål för hållbar utveckling; Agenda 2030 (* länk se längst ned i dokumentet). Syftet är att vi tillsammans ska uppnå en social, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling inom de områden som Sveriges regering prioriterar av de globala målen: *jämlikhet, jämställdhet, hållbart samhälle, en samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad ekonomi, ett starkt näringsliv där vi skapar förutsättningar för ett hållbart företagande, en hållbar och hälsosam livsmedelsförsörjning samt kunskap och innovation.*

Nora kommun ska ha ett gott förvaltarskap

De politiska besluten ska kvalitetssäkras genom att de värderas mot en checklista som beaktar ekonomisk, ekologisk, miljömässig och social hållbarhet beroende på vilken grupp av medborgare beslutet berör. Kommunens förvaltning ska ha en utvecklad beredningsrutin och tydliga uppdragsdirektiv. Besluten ska sedan följas upp mot de resultatmål som politiken satt samt visa hur man använt de ekonomiska resurserna mest kostnadseffektivt och med största möjliga samhällsekonomiska nytta.

Ekonomi

Nora kommun ska ha en budget i balans. Vi vill se en utvecklad budgetprocess som på ett konstruktivt och ändamålsenligt sätt motsvarar de aktuella behov som finns idag och framöver inom varje

verksamhetsområde. För att uppnå detta ska förvaltningen ta fram både kortsiktiga och långsiktiga investeringsplaner. Som politisk majoritet avser vi att inte öka skattetrycket under mandatperioden.

Digitalisering

Nora ska bli en modern, digital kommun som möter medborgarnas och verksamheternas behov.

Tillväxt och utveckling

Politiken ska tillsammans med förvaltningen verka för de bästa förutsättningarna för att våga prova och utforska nya idéer som kan skapa förutsättningar för tillväxt och utveckling i samverkan med olika aktörer i samhället. Nya sätt att kommunicera med medborgarna ska utvecklas.

Verksamhetsområden – detta vill vi prioritera

Skola, förskola

- a. Vi vill att antalet elever som uppnår behörighet till gymnasiet ska öka och att målpuppfyllelsen i skolan höjs.
- b. Vi fortsätter planerna på byggande av ny högstadieskola.
- c. Vi ska verka för ökad folkhälsa bland unga genom att införa mer rörelse och aktivitet i skolan.
- d. Vi ska ha öppna fritidsgårdar med attraktivt utbud och utreda mötesplatser för äldre ungdomar.
- e. Vi ska tillsammans med föreningslivet utveckla ett större utbud av aktiviteter där unga medborgares intressen efterfrågas.
- f. Vi ska verka för att elever med behov av särskilt stöd också får det, exempelvis läxhjälp och andra stimulansåtgärder.
- g. Vissa förskolor och skolor har renoveringsbehov och vissa är inte anpassade till dagens verksamhet. För att höja kvaliteten och skapa ändamålsenliga lokaler avser vi att forma nya enheter i centrala Nora.
- h. Vi vill bevara de mindre skolorna och förskolorna i Noras ytterområden för att säkra landsbygdspektivet.
- i. Vi ska öka digitaliseringstakten i skolan så att den på ett modernt och ändamålsenligt sätt ger Noras elever bästa möjlighet till digitala verktyg och metoder.
- j. Till hösten 2019 öppnar nya kulturskolan.

Sociala området

- a. Det ska vara tryggt att åldras i Nora.
- b. Byggnation av nytt äldreboende vid kvarteret Rosen.
- c. För att möta den demografiska utvecklingen ska vi verka för att fler anpassade boendeformer för äldre byggs.
- d. Omsorgen ska präglas av ett förebyggande, främjande förhållningssätt i allt vi gör.
- e. Ta fram metoder och åtgärder för att minska kostnaderna för försörjningsstöd och placeringar med mera lokala insatser.
- f. *Noramodellen* ska fortsätta, vilken bygger på *Trelleborgsmodellen* (integration, arbetsmarknadsåtgärder för personer långt från arbetsmarknaden, vuxenutbildning, kompetensförsörjning etc.).
- g. Vi vill verka för ökad folkhälsa och rörelse tillsammans med alla samhällsaktörer.
- h. Nora ska verka för att minska missbruk genom förebyggande och uppsökande verksamhet samt att ta tillvara de mest framgångsrika metoder och verktyg som finns för ett narkotika- och drogfritt Nora.
- i. Vi ska tillsammans motverka hedersvåld, uppmuntra till civilkurage, verka för ökad trygghet.

- j. Kommunen ska arbeta för ökad tillgänglighet.

Näringslivet

- a. Tillsammans ska vi utveckla dialogen med företagen genom uppsökande verksamhet och att kommunen regelbundet bjuder in till dialog och branschrelaterade nätverk. Det kan gälla infrastruktur, personalförsörjning eller detaljplanearbete och bygglov för exploatering.
- b. Upphandling: Kommunen ska vara en ansvarsfull aktör vid upphandling av varor och tjänster. Upphandlingen ska präglas av socialt ansvarstagande och etiskt förhållningssätt. Det kan till exempel handla om lika rättigheter, barns rättigheter, sociala innovationer, bättre arbetsvillkor och arbetsmiljö i nivå med tillämpliga kollektivavtal, ökad tillgänglighet och minskad miljöpåverkan. Kommunens upphandlingsstrategi ska också utvecklas för att inom befintligt regelverk prioritera näroddat och lokalt företagande.
- c. Ett proaktivt arbete ska bedrivas för att förbättra näringslivsrankingen i samverkan och dialog med näringslivet.
- d. Förvaltningen ges i uppdrag att skapa *En väg in* – vid etablering av företag.

Utveckling

- a. Turismen/besöksnäringen är fortsatt mycket viktig för ett attraktivt Nora. Den ska förutom att locka hit besökare även verka för att människor ska vilja bosätta sig här.
- b. Politiken, förvaltningen och olika aktörer ska gemensamt verka för en mångfald i utbudet av bostäder och upplåtelseformer.
- c. Noras kultur-, fritids- och idrottsutbud ska vara attraktivt och relevant för medborgarna.
- d. Sysselsättningen ska öka och en bredare arbetsmarknad ska skapas, genom ett nära samarbete med näringslivet.
- e. Alntorps Ö ska utvecklas genom nödvändiga investeringar och åtgärder för att öka attraktiviteten och tillgängligheten.
- f. Teaterbiografen ska utvecklas för att bättre möta behovet från kulturen, föreningarna och näringslivet.
- g. Kommunen ska ha en starkare koppling till och samverkan med civilsamhället.
- h. Vi ska verka för ett fortsatt aktivt Bygderåd samt färdigställa landsbygdsstrategin.
- i. Utvecklingsarbetet med *Strandpromenaden* ska fortsätta.
- j. Norvallaområdet för fritid och föreningsliv ska fortsätta utvecklas.
- k. Verksamheterna i och kring Allaktivitetshuset, Ängarna ska utvecklas.
- l. Kommunen ska utveckla *En väg in* för personer som vill flytta till Nora.
- m. Olika organisationsformer ska uppmuntras som till exempel *Intraprenad* – ett slags ”kommunalt entreprenörskap”.

Teknisk försörjning och myndighetsutövning

- a. Kommunen ska arbeta för att kommunikationer och kollektivtrafik ska möta behov av pendling till och från närliggande kommuner och inom kommunen samt verka för en läns-pendel.
- b. Kommunen ska trygga framtida vattenförsörjning och behov av investeringar i VA-nät, elnätet och reningsverk.
- c. Vår ambition är att Nora ska vara en klimatsmart kommun vad gäller fordonspark med förnybara drivmedel, laddstolpar, solceller och närproducerade produkter.

Samarbetsformer och roller

Vi vill agera professionellt i våra roller där politiken pekar ut riktningen och fokuserar på VAD som ska göras och där förvaltningens sakkunnighet och kompetens respekteras i uppdraget att bereda och föreslå HUR de politiska förslagen ska genomföras och kopplas till mål och resultat.

Kommunens personalstyrka är den viktigaste resursen vi har för att möta medborgarnas behov av en god servicenivå. Genom en anda av tillit, kreativitet och delaktighet, ska idéer som skapas i det verksamhetsnära arbetet tas tillvara.

Vi ska skapa en god och stabil värdegrund där gott bemötande, ambassadörskap och respekt genomsyrar våra olika roller, dels mellan politik och tjänstemän men också mellan majoritet och opposition. Vårt samarbete ska präglas av tillit, tolerans och mod.

Tillsammans framåt för Noras bästa.

* Agenda 2030, se länk: <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/>